

INFORMACIJE O BKS BANKI AG, BANČNI PODRUŽNICI IN NJENIH INVESTICIJSKIH STORITVAH

I. INFORMACIJE O BANKI

BKS BANK AG, Bančna podružnica, Dunajska cesta 161, 1101 Ljubljana je registrirana pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, pod reg. št. 1/40535/00 (v nadaljevanju: banka)
Skrajšano ime: BKS Bank
Tel: +386 (01) 58909-00
E-pošta: info@bksbank.si
SWIFT: BFKKSI22XXX
Spletna stran: www.bksbank.si

Nadzorni organ za opravljanje finančnih storitev v Avstriji - Finanzmarktaufsicht, Praterstraße 23, A-1020 Wien (v nadaljevanju FMA) je priglasil banki dovoljenje za opravljanje investicijskih storitev in poslov v Republiki Sloveniji. Seznam storitev, za katere ima banka dovoljenje je javno dostopen na spletni strani Banke Slovenije www.bsi.si.

Banka nudi strankam naslednje investicijske storitve in posle ter pomožne storitve v skladu z Direktivo 2004/39/ES (v nadaljevanju: MiFID):

1. investicijske storitve in dejavnosti (oddelek A):
 - a. Sprejemanje in posredovanje naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti (borzno posredovanje),
 - b. Izvajanje naročil v imenu strank,
 - c. Poslovanje za lastni račun,
 - d. Upravljanje portfeljev,
 - e. Investicijsko svetovanje,
 - f. Izvedba prodaje primarne izdaje finančnih instrumentov in/ali plasiranje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa,
 - g. Plasiranje finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa.
2. pomožne storitve (oddelek B):
 - a. Hramba in upravljanje finančnih instrumentov za račun strank, vključno s skrbništvom in sorodnimi storitvami, kot je upravljanje gotovine/zavarovanja,
 - b. Odobranje posojil vlagatelju, da bi ta lahko opravil eno ali več transakcij s finančnimi instrumenti, če je družba, ki odobri posojilo, vpletena v transakcijo,
 - c. Svetovanje podjetjem glede kapitalske strukture, industrijske strategije in sorodnih zadev ter svetovanje in storitve v zvezi z združevanji in nakupi podjetij,
 - d. Menjalniške storitve, če so povezane z opravljanjem investicijskih storitev,
 - e. Investicijske raziskave in finančne analize ali druge oblike splošnih priporočil v zvezi s transakcijami s finančnimi instrumenti,
 - f. Storitve v zvezi z izvedbo prodaje primarne izdaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa.

Banka svojim strankam ponuja možnost naložb z naslednjimi finančnimi instrumenti:

1. prenosljivi vrednostni papirji,
2. instrumenti denarnega trga,
3. izvedeni finančni instrumenti,
4. enote kolektivnih naložbenih podjetij.

Banka je pri opravljanju investicijskih storitev in poslov pod nadzorom FMA in Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ATVP).

II. NAČIN KOMUNIKACIJE MED BANKO IN STRANKAMI

Jezik poslovanja banke je slovenski. V primeru poslovanja s tujino banka uporablja angleški jezik. Za presojo pogodbenih razmerij s stranko ter samo opravljanje investicijskih storitev in poslov s strani banke se uporablja slovensko pravo.

Način komunikacije, ki se uporablja med banko in stranko je:

1. pisno po pošti, telefaksu in elektronskem naslovu, pod pogojem, da ima stranka dostop do interneta ter da stranka da elektronski naslov banki, preko katerega bo prejela obvestila,
2. ustno po telefonu, pri čemer se telefonski pogovor snema in se tak tonski zapis lahko uporabi kot dokaz o zatrjevanih dejstvih,
3. preko spletne strani banke.

Vse naslove in telefonske številke za komunikacijo med banko in stranko, si banka in stranka izmenjata in medsebojno dogovorita v pogodbeni dokumentaciji.

III. NAČIN IN ROKI POŠILJANJA POTRDIL, POROČIL IN OBVESTIL BANKE

Način in roki pošiljanja potrdil o prejemu naročila, obračune o opravljenem poslu, poročila o stanju naložb z obračunom poslov, izpiske o stanju in prometu na računu ter druga poročila in obvestila banke stranki so določena in so v skladu s Splošnimi pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti BKS Bank AG, Bančna podružnica (v nadaljevanju: Splošni pogoji poslovanja), ki so dostopni na spletni strani www.bksbank.si.

IV. RAZVRSTITEV STRANK

Banka stranke za namen opravljanja investicijskih storitev in poslov razvršča med profesionalne, neprofesionalne in primerne nasprotne stranke v skladu s Politiko in postopki razvrščanja strank, ki je dostopna na spletni strani www.bksbank.si.

V. IZVRŠEVANJE NAROČIL STRANK

Banka izvršuje naročila strank v skladu s Politiko izvrševanja naročil strank, ki je dostopna na spletni strani www.bksbank.si. Politika izvrševanja naročil se ne uporablja za primerne nasprotne stranke.

Borzni posredniki izvršujejo naročila v skladu s pogoji, navedenimi v naročilu in Politiko izvrševanja naročil strank. Naročila, usmerjena na globalni trg kapitala, se tujim izpolnitvenim pomočnikom posredujejo telefonsko, po faksu ali on-line sistemu trgovanja. Borzna naročila za domače ali tuje trge so lahko tržna ali omejena. Možna so tudi naročila s posebnimi omejitvami ali časovno omejena naročila v skladu s pravili naših izpolnitvenih pomočnikov oziroma borze.

Stranke naročila posredujejo na različne načine:

1. oddajo osebno v oddelku poslovanja z vrednostnimi papirji in v vseh poslovalnicah banke,
2. telefonsko,
3. pisno po pošti ali faksu,
4. preko elektronskega sistema.

Preko tujih izpolnitvenih pomočnikov posredujemo naročila v naslednjih državah:

1. ZDA in Kanada;
2. v Evropi – Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Luksemburg, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Španija, Švedska, Švica, Velika Britanija;
3. v Aziji – Avstralija, Japonska, JAR, Hong Kong;

VI. INFORMACIJE O STROŠKIH IN DRUGIH PLAČILIH POVEZANIMI Z INVESTICIJSKIMI STORITVAMI

Posli s finančnimi instrumenti so povezani z določenimi stroški. Pred podpisom pogodb o opravljanju investicijskih ali pomožnih investicijskih storitev banka seznanja investitorja s stroški, ki nastajajo pri poslih s finančnimi instrumenti. Banka stranki za opravljanje investicijskih storitev zaračunava stroške in provizije v skladu z določili vsakokratne Pogodbe o opravljanju investicijskih storitev ali/in vsakokrat veljavno Tarifo storitev poslovanja z vrednostnimi papirji, ki je dostopna v vseh poslovalnicah banke in na spletni strani www.bksbank.si. Banka stranko obvesti o spremembah Tarife na način določen v Splošnih pogojih poslovanja, razen kadar se banka in stranka s pogodbo ne dogovorita drugače.

Poslovanje s finančnimi instrumenti je obdavčeno. Pred investiranjem v finančne instrumente se mora investitor natančno podučiti o davčnih posledicah svojih investicijskih odločitev. Na obdavčitev poslovanja s finančnimi instrumenti vpliva domača zakonodaja, predvsem Zakon o dohodnini (ZDoh – 2, Uradni list RS, 117/2006 s kasnejšimi

spremembami), Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO - 2, Uradni list RS 117/2006 s kasnejšimi spremembami) in davčna zakonodaja tujih držav, ki velja za trge finančnih instrumentov, na katerih investitor posluje in sporazumi o preprečevanju dvojnega obdavčevanja, ki jih ima Republika Slovenija podpisane z drugimi državami. Davščine in druga javna bremenila niso v vključena v nadomestilo za opravljene storitve in se stranki obračunavajo skladno z vsakokratno veljavno zakonodajo.

VII. UKREPI BANKE ZA ZAŠČITO FINANČNIH INSTRUMENTOV IN DENARNIH SREDSTEV STRANK

1. Ravnanje s finančnimi instrumenti strank

Banka vodi finančne instrumente svojih strank v svojem imenu in za račun strank ter v imenu in za račun strank v skladu s Pravili poddepoja in Splošnimi pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti, ki sta dostopna na spletni strani www.bksbank.si.

Finančni instrumenti izdajateljev, ki so vpisani v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev pri KDD – Centralno klirinške depotne družbe d.d. (v nadaljevanju KDD) se vodijo na računih strank, ki jih banka v imenu in za račun svojih strank odpre pri KDD in jih vodi v skladu s pravili in navodili KDD.

Tuji finančni instrumenti strank se vodijo v imenu banke in za račun stranke prek računa banke v centralnem depozitu ali prek računa drugega vmesnega depozitarja. Finančni instrumenti posamezne stranke v poddepoju banke se evidencialno vodijo ločeno od finančnih instrumentov drugih strank in lastnih finančnih instrumentov. Vpis finančnih instrumentov v poddepo v dobro posamezne stranke učinkuje v razmerju do njenih upnikov in do upnikov banke tako, da se ti finančni instrumenti štejejo za premoženje stranke. Upniki banke za izterjavo svojih terjatev do banke niti v primeru stečaja banke ne morejo s prisilnimi ukrepi segati na finančne instrumente, vpisane v dobro strank v poddepoju finančnih instrumentov strank.

Banka stranko obvešča, da je v primeru kadar ima tretja oseba, prek katere se vodijo finančni instrumenti in denarna sredstva stranke, pravico unovčenja ali zastavno pravico v zvezi z navedenimi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi, stranka izpostavljena tveganju rubeža teh finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke, kar ima lahko za posledico izgubo celotne vrednosti osnovne naložbe oziroma vseh pravic stranke, ki izhajajo iz teh finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke.

V primeru, da na podlagi posamezne nacionalne zakonodaje finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke, ki jih vodi tretja oseba, ni mogoče identificirati ločeno od drugih finančnih instrumentov, ki jih vodi tretja oseba, obstaja tveganje, da se v primeru nesolventnosti tretje osebe, navedeno premoženje uporabi za poplačilo terjatev upnikov tretje osebe. Kadar ima tretja oseba, preko katere se vodijo finančni instrumenti in denarna sredstva stranke, pravico unovčenja ali zastavno pravico v zvezi z navedenimi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi, se tretja oseba v primeru neplačila njenih terjatev lahko poplača iz zastavljenega premoženja. Banka ne odgovarja stranki za dejanja ali opustitve dejanj tujega skrbnika.

Banka stranko opozarja, da je banka predvsem pri poslih s tujimi finančnimi instrumenti in nerezidenti lahko zavezana s pravom države, kjer so bili finančni instrumenti izdani in/ali pravom države, kjer ti finančni instrumenti kotirajo oziroma s pravom države, kjer je stranka rezident in da se pravice strank v zvezi s temi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi iz teh razlogov lahko spremenijo.

2. Ravnanje z denarnimi sredstvi strank

Banka vodi denarna sredstva svojih strank ter sprejema vplačila oziroma opravlja izplačila iz poslov, ki jih je sklenila za račun strank, prek posebnih denarnih računov, ki jih odpre pri Banki Slovenije ali drugi banki (v nadaljevanju denarni račun strank).

Prek denarnega računa strank banka ne sprejema vplačil in ne opravlja izplačil iz poslov, ki jih je sklenila za svoj račun. Banka vodi evidenco denarnih sredstev za vsako posamezno stranko, ločeno od denarnih sredstev drugih strank in lastnih denarnih sredstev. V razmerju do upnikov banke se denarna sredstva strank na denarnem računu stranke šteje za premoženje stranke.

VIII. POVZETEK POLITIKE OBVLADOVANJA NASPROTIJ INTERESOV

Skupina BKS Bank, ki jo sestavljajo BKS Bank AG, Celovec, BKS Bank AG, Bančna podružnica in z njo povezane osebe (v nadaljevanju BKS Bank skupina), opravlja vrsto bančnih in finančnih storitev, ki med drugim vključujejo tudi investicijsko svetovanje, borzno posredovanje, upravljanje premoženja, trgovanje s finančnimi instrumenti za lastni račun in izdajo finančnih instrumentov. Iz opravljanja različnih bančnih in finančnih storitev lahko posledično nastanejo nasprotja interesov med posameznimi organizacijskimi enotami in osebami v okviru BKS Bank skupine. Za obvladovanje nasprotij interesov se posamezne bančne in finančne storitve, iz hkratnega opravljanja katerih bi lahko prišlo do nasprotij

interesov, opravljajo bodisi v ločenih organizacijskih enotah bodisi v ločenih pravnih osebah, kar preprečuje dostop do zaupnih informacij. V kolikor organizacijska ločitev ni izvedljiva in ni mogoče zagotoviti ločitev dostopa do zaupnih informacij zaposlenih v okviru organizacijske enote, bo BKS Bank skupina zavrnila opravljanje storitev, transakcij ali dejanj, ki bi lahko vodile do izkoriščanja zaupnih informacij. BKS Bank skupina zagotavlja ločen notranji nadzor zaposlenih, pri katerih je tveganje nasprotij interesov najvišje (investicijsko svetovanje, borzno posredovanje, upravljanje premoženja, trgovanje s finančnimi instrumenti za lastni račun, izdajo finančnih instrumentov in storitve v zvezi s prevzemi). BKS Bank skupina ima sprejete interne akte, ki določajo politike, postopke, organizacijo poslovanja in ravnanja zaposlenih, ki omogočajo učinkovito omejevanje tveganj, ki izhajajo iz nasprotij interesov, opredeljenih v prvem členu te politike.

IX. SISTEM JAMSTVA ZA TERJATVE VLAGATELJEV

Banka finančne instrumente in sredstva stranke vodi ločeno od lastnih finančnih instrumentov in sredstev. Banka obvešča stranke, da za njene terjatve, nastale na podlagi pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, pri banki obstaja sistem jamstva v obsegu, kot ga predpisuje avstrijski zakon o bančništvu. V primeru stečaja banke, so zajamčene terjatve fizičnih oseb iz poslov z vrednostnimi papirji zajamčene do največ 20.000 EUR oziroma v protivrednosti tuje valute. Za zajamčene terjatve pravnih oseb iz poslov z vrednostnimi papirji je jamstvo omejeno na 90% zajamčenih terjatev oziroma največ 20.000 EUR. Velike družbe so izključene iz jamstva terjatev (kriterij velikosti družb definira avstrijski zakon o gospodarskih družbah).

Ne glede na obstoj sistema jamstva za terjatve vlagateljev Banka ne jamči stranki povračila vložene vrednosti naložbe, ki je predmet pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, zaradi česar obstaja tveganje, da stranka v primeru poslovanja s finančnimi instrumenti realizira izgubo. Strankam je podrobnejša pisna informacija o sistemu jamstva za terjatve vlagateljev dostopna v poslovalnicah banke in na spletni strani www.bksbank.si, skupaj s pisno informacijo o obstoju posebnega sistema jamstva za vloge po Zakonu o bančništvu (Ur. l. RS, št. 131/06).

X. IZVENSODNO REŠEVANJE SPOROV

Stranka ima v primeru spora z banko pravico pri banki vložiti pritožbo v zvezi s storitvami, ki jo banka zagotavlja stranki na podlagi pogodb o opravljanju investicijskih storitev. Pritožba stranke se rešuje na način, določen v Pravilniku o internem

pritožbenem postopku in izvensodnem reševanju sporov, in po postopku, urejenem z notranjimi pravili banke in Aktom o ustanovitvi in delu poravnalnega sveta pri Združenju bank Slovenije za zunajsodno reševanje sporov med stranko in banko. Stranki je Pravidnik o internem pritožbenem postopku in izvensodnem reševanju sporov dostopen v poslovalnicah banke in na spletni strani www.bksbank.si.

XI. INFORMACIJE O FINANČNIH INSTRUMENTIH IN S TEMI INSTRUMENTI POVEZANIMI TVEGANJI

Informacije o finančnih instrumentih in s temi instrumenti povezanimi tveganji so namenjene strankam in morebitnim strankam banke z namenom posredovati informacije in opozorila o tveganjih, povezanih s finančnimi instrumenti, ki jih lahko stranka preko banke kupi, proda ali naroči oziroma v zvezi s katerimi lahko prek banke opravlja druge vrste poslov.

Prav tako namen teh informacij ni posredovati informacij o vseh tveganjih, ki lahko nastanejo pri poslovanju s finančnimi instrumenti, temveč posredovati stranki informacije o tveganjih, ki stranki omogočajo predvsem razumevanje narave in tveganj storitev in posameznih vrst finančnih instrumentov, navedenih v teh informacijah ter posledično sprejemanje odločitev o finančnih naložbah, zavedajoč se tveganj, povezanih s finančnimi instrumenti.

Banka svetuje stranki, da si pred naložbo v konkretne finančne instrumente ali investicijski posel natančno seznanj z dodatnimi razkritji o konkretnem finančnem instrumentu oziroma investicijskimi poslom. Odločitev v zvezi s poslovanjem s finančnimi instrumenti sprejema stranka samostojno in za to sprejema popolno odgovornost.

Te informacije ne predstavljajo nasveta banke stranki glede naložb v finančne instrumente oziroma investiciji posel in se ne štejejo kot priporočilo banke za izvedbo katere koli investicijske storitve oziroma posla. Prav tako te informacije ne predstavljajo ponudbo banke stranki.

1. Splošna tveganja

Finančni instrumenti niso enaki bančnim depozitom in pri njihovem nakupu investitor prevzema tveganje, da bo stranka zaradi neugodnih tržnih razmer, odvisnih od razmer na trgih denarja in valut, gibanja obrestnih mer, razmer na svetovnih trgih kapitala ter drugih dejavnikov, in od poslovanja in bonitete izdajatelja finančnega instrumenta, pri prodaji finančnega instrumenta iztržila nižjo ceno finančnega instrumenta, kot je zanj plačala pri nakupu.

Cena finančnega instrumenta oziroma vrednost naložbe stranke je odvisna tudi od globalnih političnih razmer, političnih razmer v posamezni regiji ali državi, od naravnih in ekoloških nesreč, vojn in drugih izjemnih situacij, kriz ter drugih spremenjenih razmer in okoliščin ter morebitnih drugih vzrokov. Kupec finančnega instrumenta je izpostavljen tveganju neizpolnitve obveznosti izdajatelja ter ostalim tveganjem, ki izhajajo iz razmer na trgu, in med katere štejejo likvidnostno tveganje, tveganje sprememb obrestnih mer, tveganje reinvestiranja, valutno tveganje, itd.

a. Likvidnostno tveganje

Možnost, da se neko naložbo ob vsakem času kupi, proda oz. izravna po trgu primernih cenah, imenujemo unovčljivost oziroma likvidnost. O likvidnem trgu lahko govorimo tedaj, če investitor lahko s svojimi vrednostnimi papirji trguje, ne da bi že povprečno veliko naročilo (merjeno glede na tržno običajni volumen prometa) vodilo v občutna tečajna nihanja in se ne more izvršiti ali se lahko izvrši le na občutno spremenjenem tečajnem nivoju.

b. Obrestno tveganje

Prisotno je pri obveznicah in drugih dolžniških vrednostnih papirjih, katerih vrednost se spreminja glede na gibanje obrestnih mer. V primeru dviga obrestnih mer, vrednost dolžniških naložb praviloma pade. Na drugi strani, v primeru padca obrestnih mer, vrednost dolžniških naložb praviloma zraste. Dolžniški vrednostni papirji z višjo občutljivostjo na spremembe obrestnih mer in daljšim časom do zapadlosti so na eni strani praviloma bolj donosni, na drugi strani pa njihova vrednost praviloma bolj niha.

c. Kreditno tveganje

Je tveganje, da izdajatelj oz. nasprotne stranke ne bodo izpolnile obveznosti iz naslova finančnega instrumenta. Tveganje predstavlja tudi možnost znižanja kreditne bonitete finančnih instrumentov kot posledica spremembe finančnega položaja izdajatelja. Nižja kreditna boniteta lahko povzroči večje nihanje v vrednosti finančnega instrumenta. Prav tako lahko nižja kreditna boniteta vpliva na likvidnost finančnega instrumenta in otežuje možnost prodaje naložbe.

d. Valutno tveganje

Pri poslu v tuji valuti, donos oz. razvoj vrednosti tega posla ni odvisen le od lokalnega donosa vrednostnega papirja na tujem trgu, marveč močno tudi od razvoja menjalnega tečaja tuje valute v odnosu do osnovne valute investitorja (npr. evra). Sprememba menjalnega tečaja lahko zato donos in vrednost investicije zviša ali zniža.

e. Transferno tveganje

Pri poslih vezanih na tujino (npr. tuji dolžnik) obstaja - odvisno od vsakokratne države – dodatno tveganje, da je realizacija naložbe zaradi političnih ali devizno pravnih ukrepov preprečena ali otežena. Nadalje lahko nastanejo problemi pri izvrševanju naročil. Pri poslih v tuji valuti lahko tovrstni ukrepi privedejo do tega, da tuje valute ni možno več prosto konvertirati.

f. Deželno tveganje

Deželno tveganje je bonitetno tveganje neke države. Če zadevna država predstavlja politično ali ekonomsko tveganje, potem ima lahko to negativne posledice za vse partnerje s sedežem v tej državi.

g. Tečajno tveganje

Pod tečajnim tveganjem razumemo možna nihanja vrednosti posameznih naložb. Tečajno tveganje lahko pri obveznostnih poslih (npr. devizni termiski posli, futures, pisanje opcije) privede do nujnosti zavarovanja (margin) oz. ali do zvišanja njegovega zneska, to pomeni do vezanosti likvidnosti.

h. Tveganje popolne izgube

Pod tveganje popolne izgube razumemo tveganje, da lahko neka naložba postane brez vrednosti, npr. zaradi svoje konstrukcije kot časovno omejena pravica. Popolna izguba lahko nastopi zlasti takrat, ko emitent nekega vrednostnega papirja iz ekonomskih ali pravnih razlogov ni več v stanju izpolnjevati svojih plačilnih obveznosti (insolvenca).

i. Nakup vrednostnih papirjev na kredit

Nakup vrednostnih papirjev na kredit predstavlja povečano tveganje. Najeti kredit je treba vračati neodvisno od uspeha naložbe. Pri tem stroški kredita zmanjšujejo končni donos.

j. Tveganja na borzah, zlasti na obrobni trgih

Z večjim delom borz na obrobni trgih ni neposredne povezave, to pomeni, da morajo biti vsa naročila posredovana naprej telefonsko. Pri tem lahko pride do napak oz. časovnih zakasnitev. Pri nekaterih delniških obrobni trgih limitirana naročila za nakup in prodajo načeloma niso možna. Limitirana naročila je zato možno dati šele po temu ustreznem telefonskem povpraševanju pri tujem izpolnitvenem pomočniku, kar lahko vodi do časovne zakasnitve. Zgodi se lahko tudi, da se limitirana naročila sploh ne izvršijo.

Pri nekaterih delniških borzah na obrobni trgih je težko tekoče dobiti aktualne tečaje, kar otežuje aktualno oceno obstoječih pozicij strank.

Če se trgovanje z nekim finančnim instrumentom na borzi ustavi, obstaja možnost neizvršitve prodajnega naročila tovrstnega finančnega instrumenta preko prvotno izbrane borze nakupa

instrumenta. Ravno tako lahko prenos naročila na neko drugo borzo povzroči dodatne probleme izvršitve naročila.

Pri nekaterih borzah na obrobni trgih odpiralni časi še zdaleč ne ustrezajo zahodnoevropskim standardom. Kratki borzni odpiralni časi približno tri ali štiri ure na dan lahko povzročijo ozka grla oz. neupoštevanje delniških naročil.

k. Tveganje izročitve in prevzema finančnih instrumentov

Pri nakupu ali prodaji finančnega instrumenta obstaja možnost, da kljub dogovoru do dokončne izvršitve posla ne pride, ker ali kupec ali prodajalec ne izpolni svoje obveznosti ali pa do prenosa lastništva ne pride zaradi omejitev v zakonodajah, tehničnih problemov ter drugih nepričakovanih vzrokov.

l. Tveganje spremembe tržnih razmer

Na tovrstno tveganje vplivajo spremembe zakonodaje, še posebej na področju urejanja trgov denarja in trgov kapitala, na področju davkov in na področju mednarodnega poslovanja in mednarodnega pretoka kapitala.

m. Posredovanje naročil banki

Stranka posreduje naročila banki za nakup ali prodajo finančnih instrumentov v skladu s bančnimi Splošnimi pogoji poslovanja in Politiko izvrševanja naročil strank.

2. Finančni instrumenti in njihove značilnosti

a. Delnice in druge vrste lastniških vrednostnih papirjev

Delnice in druge vrste lastniških vrednostnih papirjev predstavljajo delež v kapitalu in članskih pravicah pravnih oseb. Najbolj bistvene pravice delničarja so udeležba v dobičku podjetja in glasovalna pravica na skupščini. Izjema so prednostne delnice.

Investicije v lastniške vrednostne papirje nimajo zajamčenega donosa, pri likvidaciji izdajatelja pa so delničarji med zadnjimi upniki, ki so upravičeni do poplačila iz kapitala in morebitnih presežkov sredstev izdajatelja, kar lahko privede do izgube precejšnjega dela ali celotnega vložka.

Donos naložb v delnice je sestavljen iz plačil dividend ter tečajnih dobičkov/izgub delnice in ga ni možno z gotovostjo napovedati. Dividenda je po sklepu skupščine razdeljeni dobiček podjetja. Višina dividende se navede v absolutnem znesku na delnico ali v odstotku od nominalne vrednosti. Donos, dosežen iz dividende, vezan na delniški tečaj, se imenuje dividendni donos na delnico. Pomembnejši del donosa iz naložbe v delnice izhaja iz razvoja vrednosti/tečaja delnice, kjer pa se moramo zavedati vseh glavnih vrst tveganj, navedenih v teh informacijah.

Z delnicami se trguje preko borze, občasno zunaj borze. Pri trgovanju preko borze je treba upoštevati veljavna borzna pravila (zaključne tečaje, vrste naročil, ureditve glede dospelosti itd.). Če neka delnica kotira na različnih borzah v različni valuti (npr. neka ameriška delnica kotira na Frankfurtski borzi v evrih), potem vsebuje tečajno tveganje tudi valutno tveganje.

Pri nakupu delnice na tuji borzi je potrebno upoštevati, da lahko nastanejo dodatni stroški (npr. Stamp duty v Veliki Britaniji) v obliki pribitka k stroškom in provizijam, ki jih običajno obračuna banka

b. Obveznice in drugi dolžniški vrednostni papirji

Obveznice, zakladne menice in potrdila o vlogi so vrednostni papirji, v katerih se izdajatelj (dolžnik) nasproti imetniku (kupcu) zavezuje k obrestovanju prejete glavnice in k njenemu vračilu v skladu z veljavnimi pogoji za obveznice. Poleg obveznic v ožjem smislu poznamo tudi obveznice, ki znatno odstopajo od omenjenih značilnosti. Na tovrstne instrumente vas opozarjamo v razdelku »strukturirani produkti«. Tveganja tovrstnih produktov ne izhajajo iz oznake obveznice, temveč iz konkretne oblike produkta.

Donos neke obveznice je sestavljen iz obrestovanja glavnice in morebitne razlike med nakupno ceno in dosegljivo ceno ob prodaji/odplačilu. končni donos se zato lahko navede vnaprej le v primeru, da se obveznico poseduje do odplačila. Pri variabilnem obrestovanju obveznice navedba donosa vnaprej ni možna. Kot primerjalno/mersko število za donos se uporablja donos (na končno dospelost), ki se obračuna po mednarodno običajnih merilih. Če nudi neka obveznica donos, ki je znatno nad donosom obveznic s primerljivim časom trajanja, potem morajo biti za to podani posebni razlogi, npr. povečano bonitetno tveganje. Ob prodaji pred odplačilom je dosegljiva prodajna cena negotova, donos je zato lahko višji ali nižji od prvotno izračunanega. Pri izračunu donosa je treba upoštevati tudi obremenitev s stroški.

Vsi dolžniški instrumenti so potencialno povezani s tveganji, ki so navedeni v teh informacijah. Med opisanimi tveganji prevladuje tveganje, da izdajatelj ne bo izplačal obresti ali glavnice ter tveganje povezano s padcem tržne cene (tečaja) obveznice. Ob zvišanju obrestne mere se pričakuje, da se bo vrednost dolžniških vrednostnih papirjev zmanjšala in obratno. Tako bo na primer pri fiksno obrestovanih obveznicah tečaj padel ob rasti obresti za primerljive dobe trajanja in obratno bo vrednost obveznice večja ob padcu obresti za primerljive dobe trajanja. Tudi sprememba bonitete dolžnika lahko vpliva na tečaj obveznice. Pri variabilno obrestovanih obveznicah, katerih donos je vezan na indekse (delniške,

inflacijske), je tečajno tveganje znatno višje kot pri obveznicah, katerih obrestovanje je odvisno od višine obrestnih mer na denarnem trgu. Obseg spremembe tečaja neke obveznice kot reakcija na spremembo nivoja obresti opisujemo s kazalnikom trajanja (»duration«), ki je odvisen od preostanka dobe trajanja obveznice. Daljše kot je namreč trajanje, večji je vpliv spremembe splošnega nivoja obresti na tečaj in sicer tako v pozitivnem kot tudi v negativnem smislu.

c. Enote kolektivnih naložbenih podjetij

Enote kolektivnih naložbenih podjetij so vrednostni papirji, ki dokazujejo solastništvo v nekem naložbenem podjetju. Kolektivni naložbeni podjetji investirajo denar vlagateljev po principu razpršitve tveganja, in sicer v domače in/ali tuje finančne instrumente skladno z naložbeno politiko določeno v prospektu naložbenega podjetja. Trije glavni tipi naložbenih podjetij so: obvezniški skladi, delniški skladi ter mešani skladi, ki investirajo tako v obveznice kot tudi v delnice.

Naložbe kolektivnih naložbenih podjetij običajno zajemajo poleg dolžniških in lastniških vrednostnih papirjev tudi instrumente denarnega trga, likvidne finančne naložbe, izvedene finančne instrumente in deleže investicijskih skladov.

Nadalje razlikujemo med:

- izplačilnimi skladi (izplačujejo dobiček),
- skladi, ki polno investirajo dobičke. Za razliko od izplačilnega sklada, pri tej vrsti skladov ni izplačila donosov, namesto tega se le-ti naprej nalagajo v sklad,
- skladi skladov, ki vlagajo v druge domače in/ali tuje sklade,
- garancijski skladi so povezani z zavezujočo obljubo enega od garantov, ki ga imenuje sklad, glede izplačil v neki določeni dobi trajanja, vračila glavnice ali nadaljnjega razvoja.

Kolektivni naložbeni podjetji in naložbe, ki jih zajemajo so izpostavljene vsem glavnim vrstam tveganj, ki so navedene v teh informacijah. Glede na vsakokratno sestavo naložbenega podjetja je zato potrebno upoštevati tudi opozorila glede tveganja za obveznice, delnice ter za opcijske liste.

Exchange traded funds (ETF) predstavlja delež skladov, s katerimi se trguje na borzi pod enakimi pogoji kot pri lastniških vrednostnih papirjih. ETF vsebuje praviloma košarico vrednostnih papirjev (npr. košarica delnic), ki posnema sestavo indeksa, to pomeni, da sledi indeksu v nekem papirju s pomočjo v indeksu vsebovanih vrednostnih papirjev in njihovega aktualnega ponderiranja v indeksu, zaradi česar ETF pogosto imenujemo tudi indeksne delnice.

Donos je odvisen od razvoja osnovnih vrednosti, ki se nahajajo v košarici vrednostnih papirjev. Tveganje je odvisno od osnovnih instrumentov, vsebovanih v košarici vrednostnih papirjev.

d. Instrumenti denarnega trga

Instrumenti denarnega trga so vse vrste instrumentov, s katerimi se običajno trguje na denarnem trgu, razen plačilnih instrumentov, kot so zakladne menice, potrdila o denarnem depozitu in komercialni zapisi. Izpostavljeni so vsem glavnim vrstam tveganj, ki so navedeni v teh informacijah, zlasti pa tveganju, da izdajatelj ne bo izplačal obresti ali glavnice ter tveganjem, povezanim s padcem cene instrumenta na trgu. Ob zvišanju obrestne mere se pričakuje, da se bo vrednost instrumentov zmanjšala.

e. Izvedeni finančni instrumenti

Izvedeni finančni instrumenti so finančni instrumenti, ki so izvedeni iz osnovnega finančnega instrumenta, kot so predvsem vrednostni papirji (delnice, obveznice), valute, obrestne mere ter blago in lastniku prinašajo natančno določene pravice in obveznosti glede teh osnovnih instrumentov. Za pridobitev izvedenega finančnega instrumenta se lahko plača tudi premija.

Izvedeni finančni instrumenti se lahko uporabljajo za zavarovanje naložb, s čimer se lahko bistveno zmanjšajo različna tveganja, ki so prisotna pri finančnih instrumentih kot so tržno, obrestno in valutno tveganje. Nasprotno je uporaba izvedenih finančnih instrumentov z namenom trgovanja visoko tvegana, pri čemer je možna hitra izguba celotne naložbe. V nekaterih primerih majhen vložek ali nakup privede do veliko večje izgube, ki je lahko presega začetno stanje osnovnega vložka in vzpostavi obveznostno razmerje do banke. Podobno je z gibanji izvedenih finančnih instrumentov v pozitivnem trendu, kjer lahko majhen vložek ali nakup privede do velikih dobičkov. V primeru večjih izgub, so lahko posamezni izvedeni finančni instrumenti povezani tudi z zahtevo po vplačilu kritja, kar pomeni, da mora stranka pokriti morebitno izgubo (izguba je večja od osnovnega vložka). Če povzamemo, relativno majhna sprememba v ceni osnovnega instrumenta povzroči večje gibanje vrednosti izvedenega finančnega instrumenta.

Pri izvedenih finančnih instrumentih so prisotne vse vrste tveganja, ki se nanašajo na osnovne instrumente, dodatno pa še veliko tržno tveganje glede gibanja cene instrumenta, kreditno tveganje in vsem tveganjem povezanim s osnovnim finančnim instrumentom.

Najpogostejše oblike izvedenih finančnih instrumentov so opcije, terminske pogodbe, certifikati, pravice in posli zamenjave.

Podrobnejši opis posameznega izvedenega instrumenta in njihove posebne oblike banka predstavi stranki na njeno zahtevo v pisni obliki.

f. Druge vrste finančnih instrumentov

Druge vrste finančnih instrumentov in njihove posebne oblike banka predstavi stranki na njeno zahtevo v pisni obliki.

Ljubljana, 22. avgust 2011

Vodstvo podružnice